

OBČIANSKOPRÁVNÝ DOHOVOR O KORUPCII

PREAMBULA

Členské štáty Rady Európy, iné štáty a Európske Spoločenstvo, ktoré sú jeho signatármi,

berúc do úvahy, že cieľom Rady Európy je dosiahnuť väčšiu jednotnosť medzi jej členmi,

uznávajúc hodnotu posilnenia medzištátnej spolupráce v boji proti korupcii,

zdôrazňujúc, že korupcia predstavuje veľké ohrozenie pre právny štát, demokraciu a ľudské práva, slušnosť a sociálnu spravodlivosť, bráni hospodárskemu rozvoju a ohrozuje riadne a spravodlivé fungovanie trhových hospodárstiev,

uznávajúc neblahé finančné následky korupcie na jednotlivcov, spoločnosti, štáty, ako aj medzinárodné inštitúcie,

presvedčení o dôležitosti občianskeho práva pri prispievaní k boju proti korupcii, najmä umožnením osobám, ktoré utrpeli škodu, dostať spravodlivé odškodnenie,

odvolávajúc sa na závery a odporúčania 19. (Malta, 1994), 21. (Česká republika, 1997) a 22. (Moldavsko, 1999) konferencie európskych ministrov spravodlivosti,

berúc do úvahy Program činnosti proti korupcii prijatý Výborom ministrov Rady Európy v novembri 1996,

berúc do úvahy aj štúdiu o možnosti vypracovania dohovoru o občianskoprávných nástrojoch na náhradu škody spôsobenej činmi korupcie prijatú Výborom ministrov vo februári 1997,

majúc na zreteli Rezolúciu (97)24 o 20 Riadiacich princípoch boja proti korupcii, prijatú Výborom ministrov v novembri 1997 na 101. schôdzi, Rezolúciu (98)7 umožňujúcu prijatie Čiastkovej a rozšírenej dohody zakladajúcej "Skupinu štátov proti korupcii (GRECO)" prijatú Výborom ministrov v máji 1998 na 102. zasadnutí a Rezolúciu (99)5 zakladajúcu GRECO prijatú 1.mája,

odvolávajúc sa na Záverečnú deklaráciu a Akčný plán prijatý hlavami štátov a vlád Rady Európy na ich 2. summite, ktorý sa konal v Štrasburgu v októbri 1997,

dohodli sa takto:

HLAVA I

OPATRENIA NA NÁRODNEJ ÚROVNI

Článok 1

Účel

Každý členský štát poskytne vo svojom vnútroštátnom práve účinné prostriedky nápravy pre osoby, ktoré utrpeli škodu následkom korupcie, aby im umožnil chrániť svoje práva a záujmy, vrátane možnosti získania náhrady škody.

Článok 2

Definícia korupcie

Na účely tohto dohovoru, "korupcia" znamená žiadanie, ponúkanie, poskytovanie alebo prijímanie, priamo alebo nepriamo, úplatku alebo inej nenáležitej výhody alebo ich prísľubu, ktoré deformuje riadne vykonávanie povinnosti alebo správanie požadované od príjemcu úplatku, nenáležitej výhody alebo ich prísľubu.

Článok 3

Náhrada škody

1. Každý členský štát poskytne vo svojom vnútroštátnom práve osobám, ktoré utrpeli škodu následkom korupcie, právo iniciovať súdne konanie za účelom získania plnej náhrady za túto škodu.

2. Takáto náhrada škody môže zahŕňať materiálnu škodu, ušlý zisk a nemateriálnu ujmu.

Článok 4 Zodpovednosť

1. Každý členský štát upraví svoje vnútroštátne právo tak, aby boli splnené nasledovné podmienky za účelom priznania náhrady škody:

(i) odporca spáchal alebo nariadil čin korupcie, alebo neurobil náležité opatrenia, aby zabránil činu korupcie,

(ii) navrhovateľ utrpel škodu, a

(iii) medzi činom korupcie a škodou existuje príčinná súvislosť.

2. Každý členský štát upraví vo svojom vnútroštátnom práve, že ak sú niekoľkí odporcovia zodpovední za škody spôsobené rovnakou korupčnou činnosťou, zodpovedajú spoločne a nerozdielne.

Článok 5 Zodpovednosť štátu

Každý členský štát upraví vo svojom vnútroštátnom práve náležité postupy pre osoby, ktoré utrpeli škodu následkom činu korupcie jeho verejnými činiteľmi vo výkone ich funkcií, aby sa mohli domáhať náhrady škody od štátu, alebo v prípade strany, ktorá nie je štátom, od jej príslušných orgánov.

Článok 6 Spoločná zodpovednosť

Každý členský štát upraví vo svojom vnútroštátnom práve, aby náhrada škody bola znížená alebo nepriznaná s ohľadom na všetky okolnosti, ak navrhovateľ svojím vlastným zavinением prispel k vzniku škody alebo jej zväčšeniu.

Článok 7 Premlčacie doby

1. Každý členský štát upraví vo svojom vnútroštátnom práve, aby súdne konanie na náhradu škody podliehalo premlčacej dobe najmenej tri roky odo dňa, kedy osoba, ktorá utrpela škodu, zistila alebo mala zistiť, že vznikla škoda alebo že sa uskutočnil čin korupcie, ako aj o totožnosti zodpovednej osoby. Takéto konanie však nebude začaté po uplynutí premlčacej doby najmenej desiatich rokov odo dňa uskutočnenia činu korupcie.

2. Zákony členských štátov upravujúce spočívanie či prerušenie premlčacej doby sa, ak je to vhodné, uplatnia na doby upravené v ods. 1.

Článok 8 Platnosť zmlúv

1. Každý členský štát upraví vo svojom vnútroštátnom práve, aby bola akákoľvek zmluva alebo jej časť o poskytnutí úplatku neplatná.

2. Každý členský štát upraví vo svojom vnútroštátnom práve, aby všetky zmluvné strany, ktorých súhlas bol ovplyvnený činom korupcie mali možnosť podať návrh na zrušenie zmluvy súdom, bez ohľadu na právo na náhradu škody.

Článok 9 Ochrana zamestnancov

Každý členský štát poskytne vo svojom vnútroštátnom práve náležitú ochranu proti neoprávneným sankciám zamestnancom, ktorí majú rozumné podozrenie korupcie a ktorí oznámia v dobrej viere svoje podozrenie zodpovedným osobám alebo orgánom.

Článok 10 Účtovníctvo a auditorstvo

1. Každý členský štát prijme vo svojom vnútroštátnom práve nevyhnutné opatrenia, aby ročné účtovné závierky spoločností boli vypracované jasne a dávali pravdivý a spravodlivý obraz finančného stavu spoločnosti.

2. S ohľadom na prevenciu korupcie, každý členský štát upraví vo svojom vnútroštátnom práve, aby auditori potvrdili, že ročné účtovné závierky predstavujú presný obraz finančného stavu spoločnosti.

Článok 11 Zhromažďovanie dôkazov

Každý členský štát poskytne vo svojom vnútroštátnom práve účinné postupy pre zhromažďovanie dôkazov v občianskoprávnom konaní týkajúcom sa činov korupcie.

Článok 12 Predbežné opatrenia

Každý členský štát umožní vo svojom vnútroštátnom práve také opatrenia súdu, ktoré sú nevyhnutné na ochranu práv a záujmov strán počas občianskoprávneho konania týkajúceho sa činu korupcie.

HLAVA II

MEDZIŠTÁTNÁ SPOLUPRÁCA A MONITOROVANIE IMPLEMENTÁCIE

Článok 13 Medzištátna spolupráca

Strany efektívne spolupracujú vo veciach týkajúcich sa občianskoprávnych konaní v prípadoch korupcie, najmä pokiaľ ide o doručovanie dokumentov, vykonávanie dôkazov v cudzine, právomoci, uznávanie a výkon rozhodnutí a súdnych trov, v súlade s ustanoveniami príslušných medzinárodných nástrojov o medzištátnej spolupráci v občianskoprávnych a obchodných veciach, ktorých sú stranami, ako aj svojho vnútroštátneho práva.

Článok 14 Monitorovanie

Skupina štátov proti korupcii (GRECO) monitoruje implementáciu tohto dohovoru stranami.

HLAVA III

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 15 Podpis a nadobudnutie platnosti

1. Tento dohovor je otvorený na podpis členským štátom Rady Európy, nečlenským štátom, ktoré sa zúčastnili na jeho príprave a Európskemu spoločenstvu.

2. Tento dohovor podlieha ratifikácii, prijatiu alebo schváleniu. Ratifikačné listiny a listiny o prijatí či schválení budú uložené u generálneho tajomníka Rady Európy.

3. Tento dohovor nadobudne platnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí troch mesiacov odo dňa, keď štrnásť signatárov vyjadrilo svoj súhlas byť viazaný dohovorom v súlade s ustanovením odseku 1. Každý signatár, ktorý nie je členom Skupiny štátov proti korupcii (GRECO) sa pri ratifikácii, prijatí alebo schválení stane automaticky členom dňom, kedy dohovor nadobudne platnosť.

4. Vo vzťahu k signatárovi, ktorý následne vyjadrí svoj súhlas byť dohovorom viazaný, dohovor nadobudne platnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí troch mesiacov odo dňa vyjadrenia vôle byť viazaný dohovorom v súlade s ustanovením odseku 1. Každý signatár, ktorý nie je členom Skupiny štátov proti korupcii (GRECO) sa pri ratifikácii, prijatí alebo schválení stane automaticky členom dňom, kedy dohovor vo vzťahu k nemu nadobudne platnosť.

5. Všetky osobitné modalitty účasti Európskeho spoločenstva v Skupine štátov proti korupcii (GRECO) sa určia, ak to bude nevyhnutné, spoločnou dohodou s Európskym spoločenstvom.

Článok 16

Pristúpenie k dohovoru

1. Po nadobudnutí platnosti tohto dohovoru Výbor ministrov Rady Európy po konzultovaní so stranami tohto dohovoru môže prizvať ktorýkoľvek štát, ktorý nie je členom Rady Európy a ani sa nezúčastnil na jeho príprave, aby pristúpil k tomuto dohovoru, a to rozhodnutím väčšiny uvedenej v článku 20 písm d) Štatútu Rady Európy a jednomyselným hlasovaním zástupcov strán oprávnených zasadať vo Výbore.

2. Vo vzťahu ku každému pristupujúcemu štátu dohovor nadobudne platnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí troch mesiacov odo dňa uloženia listiny o pristúpení u generálneho tajomníka Rady Európy. Pristupujúci štát k tomuto dohovoru sa stane automaticky členom GRECO, ak nie je členom už v čase pristúpenia, dňom nadobudnutia platnosti dohovoru.

Článok 17

Výhrady

K žiadnemu ustanoveniu tohto dohovoru nie je prípustná výhrada.

Článok 18

Územná pôsobnosť

1. Každý štát alebo Európske spoločenstvo môže v čase podpisu alebo pri ukladaní ratifikačných listín, alebo listín o prijatí, schválení alebo pristúpení označiť územie alebo územia, na ktoré sa uplatní tento dohovor.

2. Každý štát môže kedykoľvek neskôr, vo vyhlásení adresovanom generálnemu tajomníkovi Rady Európy rozšíriť pôsobnosť tohto dohovoru na iné územie označené vo vyhlásení. Vo vzťahu k tomuto územiu dohovor nadobudne platnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí troch mesiacov odo dňa prijatia tohto vyhlásenia generálnym tajomníkom.

3. Vyhlásenia podľa oboch predchádzajúcich odsekov vo vzťahu k územiu označenom v tomto vyhlásení možno odvolať oznámením adresovaným generálnemu tajomníkovi. Odvolanie nadobudne platnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí troch mesiacov odo dňa prijatia tohto oznámenia generálnym tajomníkom.

Článok 19

Vzťahy k iným zmluvným nástrojom a dohodám

1. Tento dohovor nemá vplyv na práva a záväzky vyplývajúce z medzinárodných mnohostranných dohovorov upravujúcich osobitné otázky.

2. Strany dohovoru môžu navzájom uzatvárať dvojstranné alebo mnohostranné dohody týkajúce sa otázok, ktoré upravuje tento dohovor, na účely doplnenia alebo posilnenia jeho ustanovení alebo uľahčenia uplatňovania princípov obsiahnutých v ňom alebo, bez toho, že by boli dotknuté ciele a zásady tohto dohovoru, sa podriaďujú pravidlám upravujúcim tieto otázky v rámci osobitného systému, ktorý je záväzný v čase otvorenia na podpis tohto dohovoru.

3. Ak dve alebo viac Strán už uzatvorili dohodu alebo zmluvu týkajúcu sa predmetu, ktorý upravuje tento dohovor alebo inak upravili svoje vzťahy k tomuto predmetu, môžu uplatňovať túto dohodu alebo zmluvu alebo upraviť tieto vzťahy podobne namiesto súčasného dohovoru.

Článok 20

Zmeny

1. Zmeny tohto dohovoru môže navrhnúť každá strana a generálny tajomník Rady Európy ich oznámi členským štátom Rady Európy, nečlenským štátom, ktoré sa zúčastnili na príprave tohto dohovoru, Európskemu spoločenstvu a každému štátu, ktorý pristúpil alebo bol prizvaný, aby pristúpil k tomuto dohovoru v súlade s ustanoveniami článku 16.

2. Každá zmena, ktorú navrhla strana, sa oznámi Európskemu výboru pre právnu spoluprácu (CDCJ), ktorý predloží Výboru ministrov svoje stanovisko k navrhovanej zmene.

3. Výbor ministrov posúdi navrhovanú zmenu a stanovisko Európskeho výboru pre právnu spoluprácu (CDCJ) a po konzultácii so stranami dohovoru, ktoré nie sú členmi Rady Európy, môže prijať zmenu.

4. Text zmeny, ktorý prijal Výbor ministrov v súlade s odsekom 3 tohto článku, sa predloží stranám na prijatie.

5. Každá zmena prijatá v súlade s odsekom 3 tohto článku nadobudne účinnosť tridsiatym dňom po tom, keď všetky strany informovali generálneho tajomníka o jej prijatí.

Článok 21

Urovanie sporov

1. Európsky výbor pre právnu spoluprácu Rady Európy (CDCJ) bude informovaný o výklade a uplatňovaní tohto dohovoru.

2. V prípade sporu medzi stranami o výklad a uplatňovanie tohto dohovoru, budú sa strany usilovať o urovanie sporu prostredníctvom rokovaní alebo iných mierových prostriedkov podľa ich výberu, vrátane predloženia sporu Európskemu výboru pre právnu spoluprácu (CDCJ), rozhodcovskému tribunálu, ktorého rozhodnutia budú pre strany záväzné, alebo Medzinárodnému súdnemu dvoru, podľa dohody zainteresovaných strán.

Článok 22

Vypovedanie

1. Každá strana môže kedykoľvek vypovedať tento dohovor oznámením adresovaným generálnemu tajomníkovi Rady Európy.

2. Toto vypovedanie nadobudne platnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí troch mesiacov odo dňa prijatia oznámenia generálnym tajomníkom.

Článok 23

Oznámenie

Generálny tajomník Rady Európy oznámi členským štátom Rady a ďalším signatárom a stranám tohto dohovoru :

- a) každý podpis,
- b) uloženie ratifikačných listín a listín o prijatí, schválení alebo pristúpení,
- c) každý dátum nadobudnutia platnosti tohto dohovoru v súlade s článkami 15 a 16,
- d) každý iný akt či oznámenie, týkajúce sa tohto dohovoru.

Na potvrdenie toho, podpísaní, ktorí majú náležité splnomocnenie, podpísali tento dohovor.

Dané v Štrasburgu, 4. novembra 1999 v anglickej a francúzskej verzii, pričom obe verzie sú autentické, v jednej kópii, ktorá bude uložená v archívoch Rady Európy. Generálny tajomník Rady Európy odovzdá overené kópie každému členskému štátu Rady Európy, nečlenským štátom, ktoré sa zúčastnili na príprave tohto dohovoru, Európskemu spoločenstvu, a každému štátu, ktorý bol prizvaný na pristúpenie.